

Autor: Ing. Petr Valenta
Název: Podmínky povolení reorganizace a jeho důsledky
Oponent: doc. Ing. Luboš Smrčka, CSc.

Úvod:

Doktorská disertační práce se zabývá aktuálním tématem reorganizací v insolvenčním řízení. Doktorand předložil disertační práci o rozsahu 204 stran textu (včetně seznamu použité literatury a seznamu judikatury). Na začátku své disertační práce stručně shrnuje a hodnotí celkový počet reorganizací a úspěšných reorganizací, přičemž tyto údaje z vlastního výzkumu dále velice pečlivě rozvádí a též se okrajově dotýká právní úpravy reorganizací.

Vyjádření k jednotlivým bodům hodnocení:

a) Formulace výchozího výzkumného úkolu, hlavních cílů a popř. hypotéz s ohledem na soudobý stav poznání v dané oblasti

Soudobé teoretické poznatky k dané problematice byly shromážděny v kapitole 2. a 3. Autor si zadal 5 hypotéz:

1. Zmírnění kritérií přípustnosti reorganizace
2. Podíl dlužnických návrhů na povolení reorganizace
3. Inicie insolvenčních řízení, ve kterých je navržena reorganizace
4. Úspěšnost reorganizací povolených na základě § 148 odst. 2 IZ
5. Doba do schválení reorganizačního plánu insolvenčním soudem

Hlavním cílem předložené disertační práce bylo analyzovat počty povolených reorganizací, způsoby jejich povolení a výsledky dosažených v jednotlivých insolvenčních řízeních. Dále pak, zda může docházet k aplikaci zkoumané právní úpravy i za jiným účelem, než je řešení úpadku dlužníka nebo hrozícího úpadku dlužníka z důvodu nedostatečné ochrany jednotlivých účastníků řízení. V rámci mezinárodních dopadů bylo zkoumáno, zda je možné zneužít právní úpravu k útěku před věřiteli.

Autor si stanovil následující dílčí otázky:

- nastavení podmínek povolení reorganizace?
- reflexe stávající legislativy pro oblast reorganizací?
- vymezení a rozebrání stávající judikatury k reorganizacím?
- zda dochází při aplikování zkoumané právní úpravy insolvenčního řízení v praxi k nežádoucím následkům či zneužívání této úpravy?
- jaké jsou možnosti legislativního řešení identifikovaných problémů a limitů ve zkoumané právní úpravě?

b) Adekvátnost použitých vědeckých metod

Doktorská disertační práce je dokladem toho, že doktorand dokázal vhodně použít vědecké metody a jejich vzájemné kombinace. S ohledem na právní zaměření práce byly zvoleny zejména metody legislativního výkladu, metoda syntézy získaných poznatků, metoda dedukce, metoda analýzy.

Domnívám se, že autor prokázal znalost metod vědecké práce a svoji schopnost je aplikovat. Volba metod vycházela z charakteru práce a jejich cílů a považuji ji za adekvátní.

c) Obsahová vyváženost

Struktura práce odpovídá zvoleným cílům. Autor postupně podává srozumitelný výklad příslušných institutů insolvenčního práva, aniž by přesahoval do dalších témat. Na úvod je vymezen pojem úpadku a institut reorganizace. Autor se dále věnuje jednotlivým formám úpadku, které s použitím judikatury dále rozvádí. Též je na místě připomenout, že autor zcela výstižně identifikuje tzv. mezeru krytí a zcela jasně vymezuje dopady tohoto nového institutu v insolvenčním zákoně.

Autor zajímavě provádí hodnocení možnosti reorganizace u fyzických osob a možnost proveditelnosti takové reorganizace. Dospívá k názoru, že proveditelnost je u fyzických osob podnikatelů velice komplikovaná a je otázkou, zdali by nebylo na místě ji legislativně zjednodušit.

Dále se autor vcelku podrobně zabývá otázkou nepřípustnosti reorganizace a možnosti provést reorganizaci tak, že se ukončí činnost dlužníka, což je z akademického hlediska zajímavá situace s ohledem na skutečnost, že reorganizací se zpravidla rozumí zachování provozu dlužníkovy podniku – v tomto případě je tomu však jinak.

Přípustnost reorganizace a snížení kvantitativní brány, je dalším tématem autora, přičemž své poznatky a vlastní výzkum za podpory judikatury přednáší v kapitole č. 5.

Poctivý záměr jakožto základní premisa pro vstup dlužníka do reorganizace. Tomuto tématu se autor věnuje s odkazem na příslušnou judikaturu.

Za velice přínosné lze považovat konstatování autora s odkazem na příslušnou judikaturu, že reorganizovat není možné ztrátové podnikání, resp. takového dlužníka, jehož produkce je ztrátová a nelze postupně umořovat dluhy.

Přípustnost a postup při povolení reorganizace bylo vlastním výzkumem autora, který je velice přínosný, a ze kterého vyplývá, že předjednaná reorganizace se jeví jakožto nejlepší postup.

d) Vlastní přínos autora na bázi autentické výzkumné činnosti

Autor prezentuje závěry zkoumané problematiky jak v rámci úpravy v insolvenčním zákoně, tak z pohledu evropských i dalších souvisejících předpisů. Závěry ilustruje i na statistických údajích o insolvenčních řízeních od 1.1.2008 do 31.12.2017. V rámci zkoumané problematiky autor propojuje souhrnně vnitrostátní a evropskou právní úpravu.

K přínosům práce považuji identifikaci problémů současné úpravy a návrh jejich řešení. Také je přínosem práce vytvoření uceleného souhrnu judikatury a kritické zkoumání jednotlivých rozhodnutí.

e) Dosažení nových poznatků (přínos pro teorii a praxi)

Dosažené závěry jsou shrnuty v Závěru. Dosažené výsledky lze spatřit v odhalení nedostatků zkoumané právní úpravy a v prezentaci legislativních návrhů, které by měly vést ke zlepšení stavu a ke ztížení možnosti zneužít právní úpravu.

Autor ve své práci mimo jiné dospěl k těmto závěrům:

1. Zmírnění kritérií přípustnosti reorganizace mělo pozitivní vliv na počty povolených reorganizací.
2. Návrh na povolení reorganizaci by měl podávat primárně dlužník.
3. Dlužnické návrhy na povolení reorganizace převažují nad věřitelskými.
4. Návrhy na povolení reorganizace převažují v insolvenčních řízeních iniciovaných věřiteli.
5. Reorganizace povolená postupem dle § 148 odst. 2 IZ vedou v menší míře k přeměně v konkurs.
6. Dojde k rychlejšímu schválení reorganizačního plánu v tzv. předbalené nebo předjednané reorganizaci, než v ostatních případech.

f) Stupeň splnění stanovených cílů

Autor rozebírá splnění cíle a ověření stanovených hypotéz, přičemž dospěl k závěru, že lze zneužít právní úpravu i k jiným cílům, než je řešení úpadku dlužníka reorganizací.

V rámci navržených legislativních opatření by mohly být jejich dopady podrobněji verifikovány.

Na druhé straně autor prezentuje množinu poznatků a doporučení, k nimž dospěl ve vlastní výzkumné činnosti. Z toho pohledu lze přijmout závěr, že rámcově došlo k naplnění primárního i sekundárního cíle.

Otázky k obhajobě:

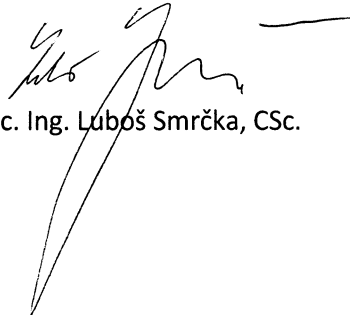
Doporučuji, aby se doktorand v rámci obhajoby vyjádřil k těmto problémům:

1. Je povinností dlužníka uvádět v předbalené reorganizaci v reorganizačním plánu všechny své závazky, tedy i takové, které neuznává.
2. Má věřitel popřený pouze dlužníkem právo hlasovat na první schůzi věřitelů.

Závěr:

Z uvedených důvodů doktorskou disertační práci na téma „Podmínky povolení reorganizace a jeho důsledky“ **doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí** pro obhajoby disertačních prací a po úspěšné obhajobě doporučuji udělení titulu Ph.D.

V Praze dne 15.08.2018

doc. Ing. Luboš Smrčka, CSc.